

ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ನಟರಾಜ ಎಸ್. ಎಂ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ

ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ಚಿಕ್ಕ ಅಳುವಾರ, ಕೊಡಗು

ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಸಮುದಾಯಗಳ ರಚನೆ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ, ಸಮುದಾಯದ ವೈಲಕ್ಷಣಗಳು, ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಒಳ್ಳಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೆ, ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾದಾಗ, ವಿಚಲಿತಗೊಳ್ಳದೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ನಗರ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರದ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವನ್ನು ಒಂದು ಇಲ್ಲವೇ ಎರಡು ತರಹದ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು, ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ತರಹದ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಅವು ಅಂಥಹ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೆಲವೇ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಬೇರೆ ಅಂತಹದೇ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇರುವಂತಹವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಸಮುದಾಯಗಳ ರಚನೆ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ, ದುರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳ ಕೊರತೆ, ಸಂಯೋಜನೆ, ಸಹಕಾರ, ಆಡಳಿತದ ನ್ಯೂನತೆ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಇತರ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದು, ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಇದರಲ್ಲಿ, ಕಮ್ಮಾರಿಕೆ, ಬಡಗಿತನ, ಕುಂಬಾರಿಕೆ, ಪುಟ್ಟ, ತಟ್ಟಿ, ಚಾಪೆ, ಹಗ್ಗ, ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡು ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಹೆಣ್ಣು- ತರಕಾರಿ ಮಾರುವುದು, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಹಂದಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಮೀನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಬೆಲ್ಲ, ತಯಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಮಗ್ಗು, ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ, ಜೇನು, ಅಗರಬತ್ತಿ, ಬೇಕರಿ, ಬೆಂಕಿಪೊಟ್ಟಣ, ಕಾಗದ, ಅಂಟು, ಹೊಲಿಗೆ, ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳ ತಯಾರಿ, ಕಸೂತಿ, ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವುದು, ಸೋಪು, ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು, ಬೆತ್ತದ ಕುರ್ಚಿ ಇತ್ಯಾದಿ ತಯಾರಿಕೆ, ಹಪ್ಪಳ, ಸಂಡಿಗೆ, ಬಿಸ್ಕತ್ತು, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಅಂಗಡಿ ಮುಂತಾದ ನೂರಾರು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು.

ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಒದಗುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಚ್ಚು ವಸ್ತುಗಳು) ಯೋಗ್ಯಬೆಲೆಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ತಂತ್ರಗಳ ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟದ್ದೇ ಜಂಜಾಟ. ಕೆಲವು ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಯ ಕಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ, ನುರಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕದಲ್ಲೂ ಬಂಡವಾಳ, ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ, ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಕೊರತೆ, ಸ್ಪರ್ಧೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನ, ತರಬೇತಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಗರಿಯಿಟ್ಟಂತೆ ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವವರು, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದಿನಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ, ವಿತರಿಸುವ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಕಂಪನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಇಂದು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಗಳು, ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಮುಗ್ಧ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳಂತಹವು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಶರಣತೆ, ಜೀತದಾಳುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ, ಮದ್ಯಪಾನ, ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಮಹಿಳಾ ಅಸಮಾನತೆ, ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ, ನಿರಕ್ಷರಣೆ, ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರು, ರಸ್ತೆಗಳು, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿಕೆ, ಜೂಜುಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯಭಿಚಾರ, ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಕೊರತೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅವುಗಳ ಪರಿಚಯ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಆದರೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯ ಇರಬೇಕು, ಸಮಾಜದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಶಾಸನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಇರುವ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಹಿಳಾ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ಸರ್ಕಾರದ ಸಲಹೆಗಾರರು, ಐ.ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಪಿ.ಎಸ್., ಐ.ಎಫ್.ಎಸ್. ಸೇವೆಗಳು, ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಭಾವಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ನೋಡುವುದು ವಿರಳ. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇನೋ ಇವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇರುತ್ತಾರೆಂಬುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಸರ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೈರೋಟಿ, ಮುಂದಾಳತ್ವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಹಿಂದುಳಿತ ಸಮುದಾಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವವರು, ಆರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರು, ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಪುರುಷರಾದ ಅವರ ಗಂಡಂದಿರೂ ಇಲ್ಲವೇ ಮಕ್ಕಳೋ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಕೊಡುವ ತರಬೇತಿ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಹಿಂಸಾಚಾರ, ಮೋಸ, ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ, ಅಭದ್ರತೆ, ಗೊಂದಲ ಹಾಗೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳು ತುಂಬಿ ಹೋಗಿವೆ, ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ದೂರ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯುವಂತಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸುವುದು, ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಅಪರೂಪವಾಗಿದೆ. ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಾಳಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಡಿಮೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಯುವತಿಯರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊರತುಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ

ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಗಳು ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ, ಗ್ರಾಮಗಳು ಗುಡ್ಡಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಸಮತಟ್ಟಾದ ನೆಲದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ, ತಾಂಡಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗಳಿಗೆ, ಬೀದಿ ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕು, ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪ್ರವಾಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಇನ್ನೊಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ನೀರು, ದಿನಬಳಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ, ಚಿಕ್ಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ, ಕೊಳವೆಭಾವಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಜನರು ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆಭಾವಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಮೋಟಾರು, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮರಸ್ಥಿತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೇಗ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೊಳವೆಭಾವಿಗಳಿಗೂ ಇದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕಡುಬೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಭವಣೆ ಹೇಳತೀರದು. ಈಗಲೂ ಜನ ನೀರಿಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಕಿಲೋಮೀಟರು ಕ್ರಮಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ.

ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿದೆ. ಆದರೆ ಕುಡಿಯಲು ಅಯೋಗ್ಯ, ಫ್ಲೋರೈಡ್‌ಯುಕ್ತ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ಕುಡಿದು ಮೂಳೆರೋಗ, ಜೀರ್ಣಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂತಹ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಗುಂಪುಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳ ದ್ವಾರ 'ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಘಟಕ'ವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ನೀರಿನ ಏಟಿಎಮ್ ಕಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ, ಈ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳ

ಜನರನ್ನು ಆ ರೋಗಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಘಟಕ ಕೆಟ್ಟು ನಿಂತರೆ ಅದು ಬೇಗ ದುರಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರನ್ನೇ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಕುಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ.

ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ತೆರೆದ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೇ, ಅವುಗಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತೆರೆದ ಚರಂಡಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಚೀಲ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾಟಲ್‌ಗಳು, ಚಪ್ಪಲಿ, ಒಣ ಎಲೆ, ರಲ್ಲಿ ಕಾಗದ, ರೊಟ್ಟಿ, ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ, 7 ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಸತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದು ನೀರು ಹರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು, ಜಾಗವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚರಂಡಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ತೃಪ್ತಿ ಮರ್ನ ಚರಂಡಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೊಲಸುವಾಸನೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳಾಗಿ, ಜೀವಿಸಲು ಆಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ತಮ್ಮ ದಿನಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು, ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಕು, ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಸ ಗೊಂಚಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾರವು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ರೈತರು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಂಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ದಿನಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಮಣ್ಣಿನ ರಸ್ತೆಗಳು ಸಮತಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಧೂಳಿನಿಂದಲೂ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು, ಕೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಇದರಿಂದ ಸಂಚಾರ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜನೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಡಿಮೆ, ನಾಟಕ ಬಯಲಾಟ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಯದ ತನಕ ಕಾಯಬೇಕು. ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹತ್ತಿರದ ಪಟ್ಟಣ, ನಗರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಡಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಕಡಿಮೆ, ಯುಗಾದಿ, ದಸರ ಮುಂತಾದ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಕಬ ಕಾಯಿ ಗುದ್ದುವುದು (ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಗುದ್ದಿ ಒಡೆಯುವುದು), ಕಾಯಿ ಉರುಳಿಸುವುದು (ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಒಂದು ನಿಗದಿತ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಉರುಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಗೆದ್ದ ಹಾಗೆ) ಮುಂತಾದ ಮನರಂಜನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅಥವಾ ತೇರು-ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಕೋಲಾಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನರಂಜನ ಕೃತ್ಯಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಧಾಲಯಗಳು, ವಾಚನಾಲಯಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವೂ ಕಡಿಮೆ. ವಾಚನಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಚನಾಲಯಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆ, ಗಾಳಿ ಬೆಳಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಉತ್ತರಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಡಿಪುಸ್ತಕಗಳು

1. ಚ. ನ. ಶಂಕರಾವ್ -ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಜೈ ಭಾರತ್ ಪ್ರಕಾಶನ ಮಂಗಳೂರು, 2008,
2. ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ -ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಪ್ತ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಗಾಂಧೀನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2015,
3. ಚ.ನ.ಶಂಕರಾವ್- ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ-ಒಂದು ಪರಿಚಯ, ಜೈಭಾರತ್ ಪ್ರಕಾಶನ, 2014-15
4. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ- ಆಯುರ್ವೇದ ಜೀವನಶೈಲಿ- ಆಯುಷ್ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, 2011-12
5. ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಎಂ. ಮರುಳಸಿದ್ದಯ್ಯ-ಮಾಕುಂಟಿಯ ಮುದುಕರು, ನಿರುತ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, 2016, .
6. ಡಾ. ಸಿ.ಆರ್. ಗೋಪಾಲ್- ಸಮಾಜಕಾರ್ಯದ ತಾತ್ವಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ-ಶರಣರ ಮತ್ತು ದಾಸರ ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿ-ಒಂದು ತೌಲನಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, 2014.